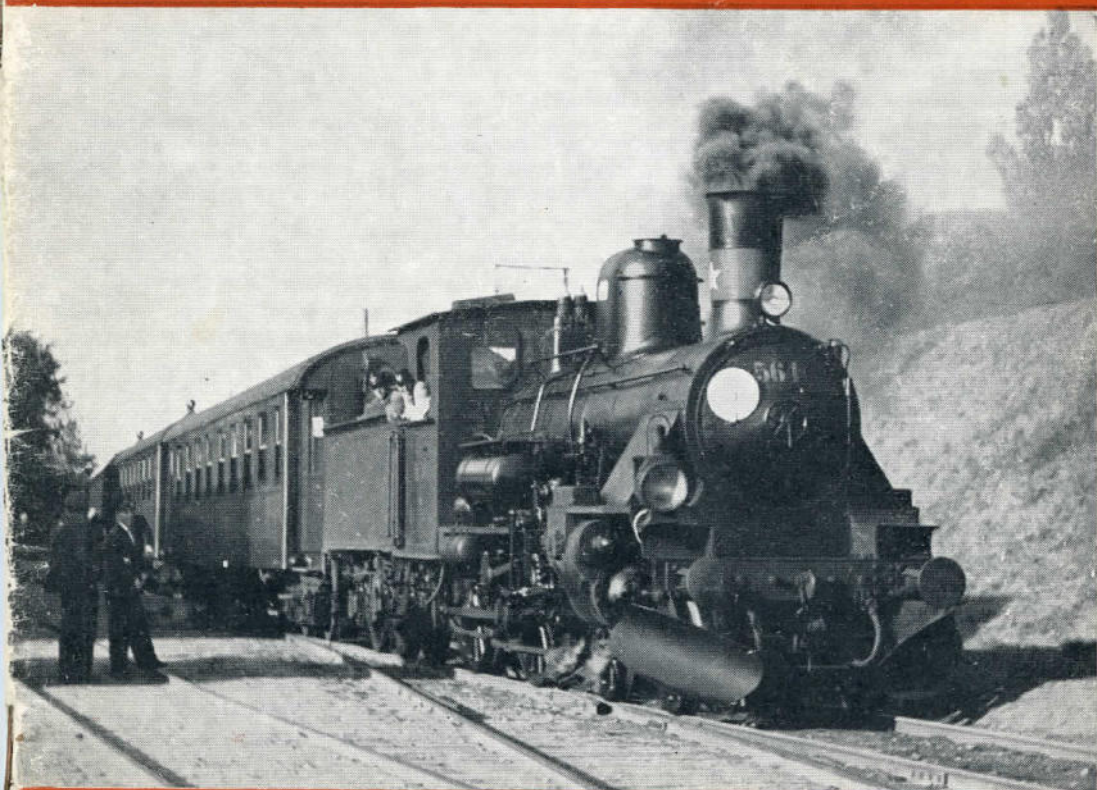

MODELBANE *Nyt*

2

7. ÄRGANG

FEBRUAR 1958

PRIS

175

Musik til arbejdet -

kan De nu skaffe også i hobbyrummet og bygge Deres radio-modtager selv.

Byggesæt til Transistormodtagere fra kr. 45,00

Mellemtonehøjtaler 16,5 cm kun kr. 16,10

- og som strømkilde kan bruges et 4,5 volts batteri.

SCENERY landskabssortiment føres på lager, strømateriale, træer, buske, hække, idyller, m. m.

LEGO nye flotte modelbiler i nøjagtig skala H0.

GREVE modelhuse til anlægget i skala H0.

Udenlandske tidsskrifter om modelbaner.

HOBBY-CENTRALEN

MØNTERGADE 10
KØBENHAVN K.
BYen 5714

Til de lange træk -

Et LONG tog kan nemt blive et langt tog og med LONG's My lokomotiv kan Deres godstog også komme til at rulle. My'eren trækker fantastisk også på stigninger og den kan både snegle sig af sted og fare henover sporene med højeste skalafart. Den koster kr. **143,00** (incl. statsafgift).

Vil De køre sikkert på LONG skinner -

og med de store kurver bliver kørslen mere skalatro. - Forøvigt vil De være godt tjent med at supplere op med LONG vogne - Åbne godsvogne, TF kr. 9,35 og 10,45, PB kr. 11,55 eller lukkede godsvogne, HD, IAR, IAK à kr. 14,85.

Illustreret katalog i flerfarvetryk mod 75 øre i frimærker.

LONG MODELBANE

v/ Chr. Nielsen & P. Schneider
Telf. Taga 81 40 - Telf. 81 80

KATALOG mod 75 øre i frimærker.

Kontor: Skotterupgade 7 . N.

Fabrik: Teklavej 42 . NV.

Vor hobby

Modeljernbaner i alle sporvidder - Kvalitetsmodeller -

Model Railways in all gauges - Models of quality

er egentlig flere end een, når man ikke køber alt færdigt. Men det De ikke selv vil lave, har vi måske på lager. Vi nævner her nogle eksempler.

SPOR 1 Aksellejer i fin støbning pr. stk. kr.1,00, fjedrende puffere a kr.1,60 pr. stk., skinnestreng (5mm) kr.1,50 og do. (7,2mm) kr.2,00 pr.m, daglyshovedsignaler (3,5 eller 19v) imessing med rigtige linser, højde 15 cm - nøjagtig i skala, kr.21.00.

SPOR 0 Vognkassebyggesæt til godsvogne åbne og lukkede, broncestøbt MY-front - kr.12,00 pr. stk., Märklin slutsignaler - et sæt (3 stk.) kr.1,00, perronlampe med plexiglaskuppel i moderne type (6, 12 eller 19 volt) med eller uden fodstykke kr.10,50, vejoverskæringsignal med rødt lys kr.13,50, løs blinker hertil a kr.2,00.

SPOR HO Vi fører her de gængse artikler, som blandt andet fremgår af specialkatalogerne, hvor vi her vil nævne:

Märklin's nye

katalog for sæsonen 1957-58 på dansk til kr.2,00

Long El.-Modeljernbaner

føres på lager i fuldt omfang og det nye flerfarvede katalog sendes mod 75 øre i frimærker. Belebet godtgøres ved senere køb af LONG materiel hos os.

har også udsendt flerfarvet katalog - kr.1,50.

Ovenstående krydsspor udsælges for kun kr.7,50 - kun få stk.

BP-TOG
POSTBOX 26
VIRUM

European Railways

Europæiske jernbaners forhold i stort og småt omtales her — med gode illustrationer og trykt på fint papir.

Enkeltnumre: Kr. 2,00.

Abonnement (6 numre) kr. 12,00.

EISENBAHN

er et østrigsk jernbane- og modelbaneblad i format A 4 m. bl. a. store tegningsbilag og interessant jernbanestof.

Kr. 3,75 pr. hefte.

Årsabonnement (12 numre) kr. 45,00.

HO-Rivarossi

er et interessant italiensk modelbaneblad med letfattede artikler selv for ikke italiensk-kyndige.

Pris pr. nr. Kr. 2,00.

Årsabonnement kr. 12,00 (6 numre).

THE RAILWAY MODELLER

er engelsk og er særdeles rigt på artikler af enhver art, ikke mindst for detalier til modelbanen. (Stort format).

Enkelthefte kr. 2,75.

Årsabonnement kr. 32,00 (12 nr.)

Distribution:

Modelbane-nyt, VIRUM

Komfort i DSB's nye AL-vogn (se side 20).

KLUBMEDDELELSER

Aalborg Model Jernbane Klub

Anlæg i spor O.
 Klubhus: Forchhammersvej 3
 Formand: Disp. Fin Ankeraa, tlf. 1279
 Byggeaften: Fredag.

Dansk Model Jernbane Klub

Anlæg i spor O.
 Klublokale: Nørrebro Station
 Formand: Poul E. Clausen
 Næstformand: James Steffensen
 Kasserer: Th. Kronholt
 Sekretær: E. Albrechten (adr.: Amundsensvej 18,
 Lyngby, tlf. 87 54 62)

Odense Model Jernbane Klub

Anlæg i spor O.
 Klublokale og anlæg: D. S. B.'s rutebilsgarager
 Kildemosevej.
 Formand: A. Hove, tlf. 9447
 Kasserer: M. Nielsen
 Sekretær: P. Juul Nielsen, tlf. 11477
 Byggeaften: Tirsdag kl. 20,00
 Nye medlemmer kan optages, henv. i lokalet.

Modeljernbaneklubben •HO•

Nordkærvej 1 - Hvidovre, Valby.
 Tlf. 30 06 31 og RYvang 59 42 y.

To med interesse for dekoration kan optages som medlemmer.

(fortsættes side V)

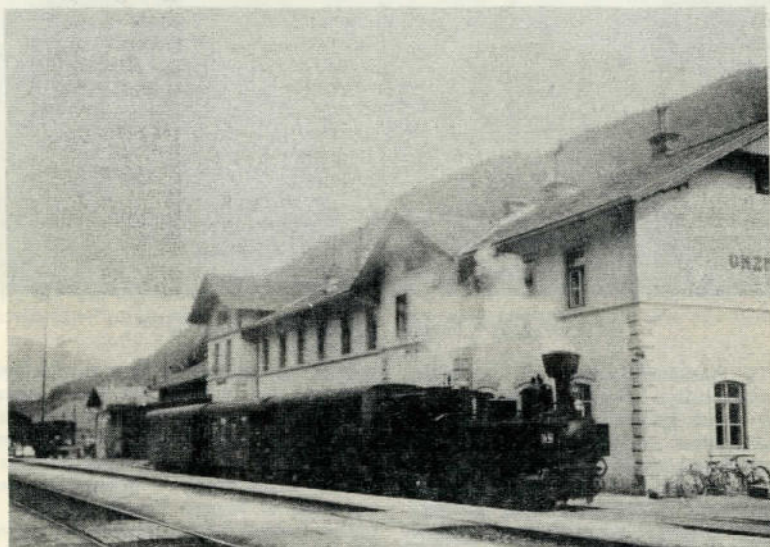
MODELBANENYT

DET
SKANDINAVISKE
MODELBA NEBLAD

TIDSSKRIFT FOR
JERNBANER I
ALLE SPORVIDDER

7. ÅRGANG NR. 2 FEBRUAR 1958

Murtalbahnhof

"U9" holder for afgang i Unzmarkt (sept. 57)

Murtalbahnhof, der løber fra Unzmarkt til Moutendorf (77 km) hører ligesom flere andre smalsporbaner i Østrig under selskabet STEIERMÄRKISCHE LANDESBahn (St. L. B.).

Strækningen Unzmarkt—Moutendorf, der blev anlagt i 1894 med sporvidden 760 mm går gennem en af Østrigs mange smukke dale — Murtal, igennem den lille charmerende by Murau-Stolzalpe (her ligger banens remiser og værksteder), der ligger 27 km fra Unzmarkt, videre gennem dalen, som bliver snævrere og mere vildsom jo nærmere man

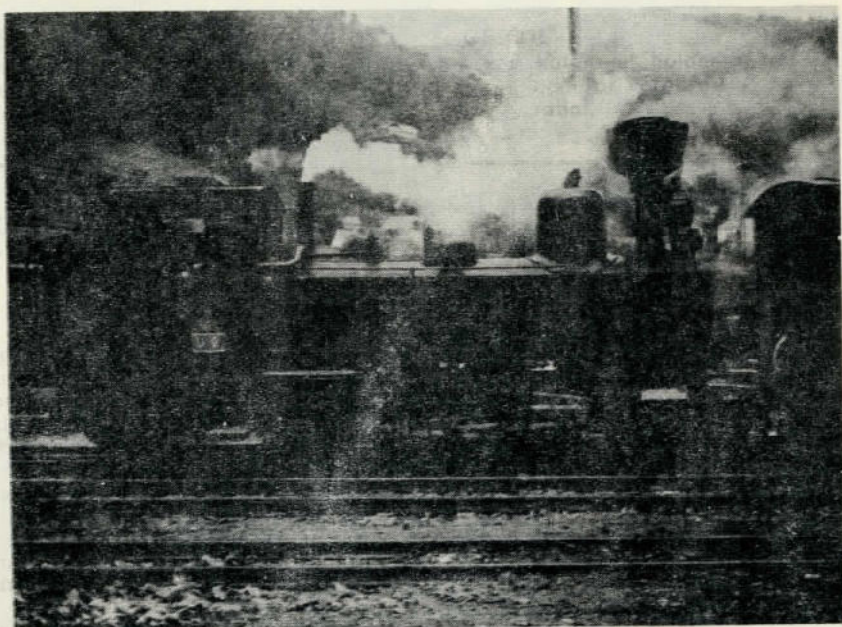
kommer Moutendorf, der ligger 1116 m over havet. På det sidste stykke stiger banen kraftigt, tilligemed at den som en veritabel bjergbane slynger sig ud og ind mellem klippeformationerne. En ualmindelig smuk køretur er det.

Banens driftmateriel består af 4 stk. OC1 (T) loko, litra U og to meget store kraftige og moderne OEO (T) lokos. Disse to sidste er bygget ca. 1930, medens de 4 litra U er anskaffet fra 1894—1920. U-maskinerne er en standardtype, man finder på de fleste af Østrigs smalsporbaner. Med kun få æn-

VORT FORSIDEBILLEDE (FRONT COVER)

Et særtog holder klar til afgang på Färevejle station forspændt en tidligere litra K. (Special train ready for departure at Färevejle)

Foto: Kaj Mose Nielsen

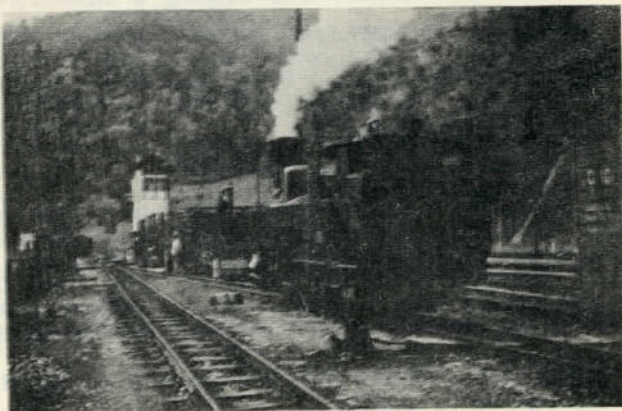

Steiermärkische Landesbahns "U9".

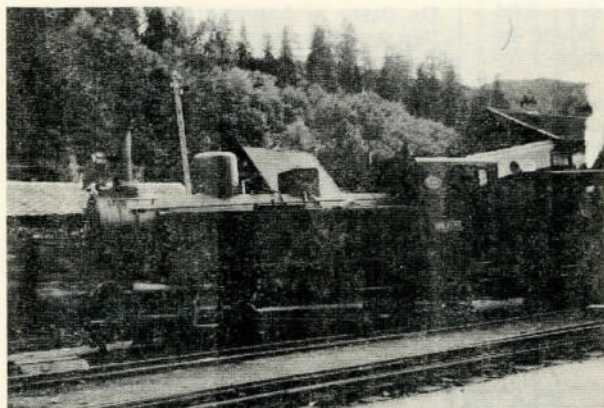
dringer i konstruktionen og enkelte mindre udvendige forskelle (nærmest med eller uden gnistfanger på skorstenen) har denne universalmaskine vist sig at besidde næsten alle de egenskaber, man forlanger af et lokomotiv til denne specielle driftsform. Det er tilstrækkeligt kraftigt til endog ret svære godstog og tilstrækkelig hurtigt til per-

sontog og hurtigt at manøvrere ved rangering. Det har et let løb i sporet — også baglæns og er desuden billigt i kulforbrug og reparationsudgifter.

De fleste af maskinerne har nu overheder. Mange nyere maskiner har vist sig ikke at kunne hamle op med O-C-1 typen i økonomisk henseende, selvom de på andre områder havde visse fordele.

U9 rangerer i Unzmarkt.

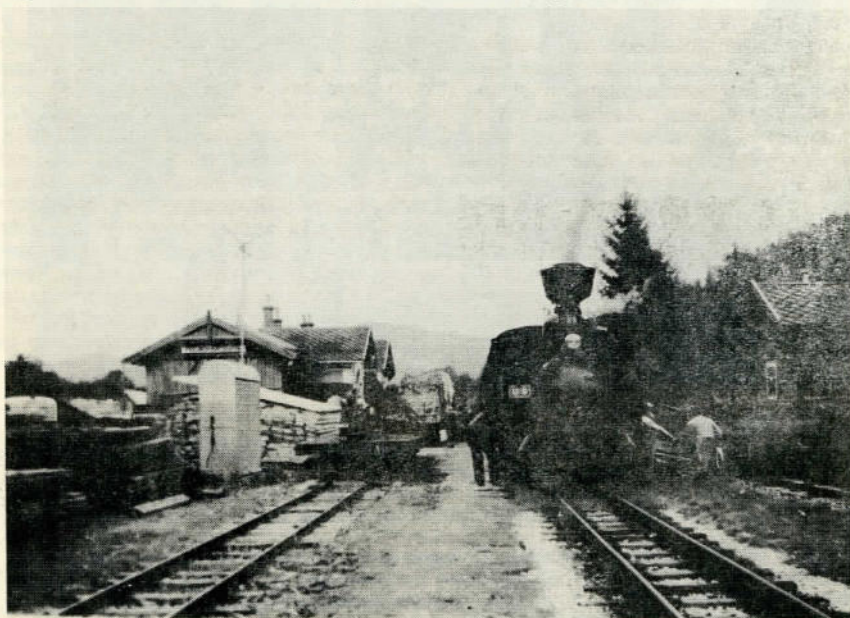
Det store 5-koblede
tenderloko (0-E-0 (T))
ved remisen i Murau

Murtalbahn har før haft et par ret store moderne udseende motor-bogie-vogne, bygget ca. 1930—35; men de var nu opslidte og udrangerede og man nærede ingen planer om køb af andre eller anskaffelse af diesellokomotiver. Det var den almindelige opfattelse, at diesel-drift ikke kunne betale sig; dels var det vanskeligt at få lokomotiverne kraftige og driftsikre nok, dels var repara-

tionsudgifterne for store, og endelig var forskellen på kul og oliepriserne ikke nær så stor som i Danmark

Med hensyn til motorvogne, så var det kun få af de smalsporede baner, nærmest baner med særlig turisttrafik, der kørte rene persontog, medens de øvrige medførte personvogne i godstogene.

Bremsesystemet var ved de fleste af

Ophold på FROJACH-KATSCHTAL station. - Lokofyrbøderen "føler maskinen over" for at opdage eventuelle varmløbning.

smalsporbanerne vacuumbremse — (ikke automatisk, hvorfor man havde en bremsler posteret på bageste vogn i toget).

På mange af smalsporbanerne var sporet i meget fin stand og særdeles kraftigt bygget; men flere af banerne havde også store og meget svære åbne og lukkede godsvogne med lasteevne 20 t.

De fleste af banerne havde ret betydelige godsmængder at transportere og mange steder var de næsten ene om transporten grundet dårlige veje og vanskeligt terrain, så der var ikke tale om nedlægning. Man mente dog heller ikke, at det kunne betale sig at ombygge dem til normalspor.

S. Jørgensen - O. W. Laursen.

nyt fra
nær og fjært

DSB's litra AL

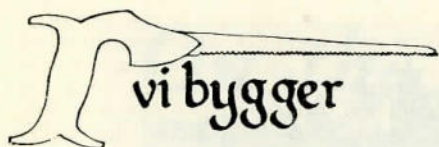
STORRUMSVOGNE LITRA AL.

I udstillingen "PÅ SPORET" på Københavns Hovedbanegård har publikum blandt andet lejlighed til at se en model af AL-vognen, statsbanernes nyeste 1 kl. vogn. Der forevises ogsaa en prøvekupé med nogle af de drejelige sofaer med indstillelig ryg, der skal benyttes i den nye vogn, og det er ikke mindst denne del af udstillingen, der vækker interesse hos de besøgende.

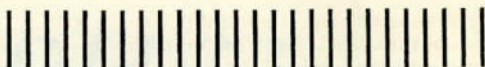
Den første af de med interesse imødesete AL-vogne er nu afleveret fra Vognfabrikken SCANDIA A/S, Randers, og sættes i drift på Kystbanen i disse dage. Der er ialt 10 vogne i ordre og de næste følger hurtigt efter, så at alle 10 vogne kommer i drift inden foråret. Billederne viser interiøret i den første vogn AL 341.

Da bestillingen på disse vogne blev afgivet, fremkom der mange nye problemer, navnlig

(fortsættes side 29)

vi bygger

DSB's litra A i virkelighed og model

III. artikel

Maskinen er opbygget på pladeramme. Denne er af 1,0 mm messingplade, der er udsavet og forsynet med lejer af rigtig lejebronze. Lejerne, der er adskillelige, holdes sammen med 3/32" skruer. Lejerne er boret, medens pladerne er spændt sammen for at få dem så nøjagtige som muligt. Rammen er under dens opbygning midlertidigt spændt op med et par afstandsstykker af rundmessing, for at tilpasningen af de endelige afstandsstykker kan ske bedst mulig, igesom tandhjulsarrangementet er tilpasset under den midlertidige opspænding. Den mekaniske transmission fra motoren i tenderen sker gennem en bøjelig aksel, der er monteret i den før omtalte mufte på ankerakslen. Den bøjelige aksel er lavet af 0,5 mm klavertråd, der er spundet over henholdsvis en 2,5 og en 3,5 mm aksel. Fjedrene er i den ene ende loddet til akslen i motormuffen og i den anden ende til en mufte med en 1/16" sætskrue og 2,0 mm udboring til aksel. Denne aksel er anbragt i en lejubuk, der er justerbar sidevejs af hensyn til kronhjulsudvekslingen, der er 1—2,5.

Kronhjulet er loddet til en forlagsaksel med lejer i rammepladen. På denne

aksel sidder ligeledes loddet på et lille tandhjul, der driver et større do. på forreste lokdrivhjulsaksel; dette tandhjulsæt har udvekslingsforhold 1—6. Det samlede udvekslingsforhold mellem motor og drivhjul bliver da 1—15, hvilket giver maskinen en skalafart på ca. 90 kh/t og en trækraft der er stor nok til at fremføre tog på 18—20 vognsæler. Dens arbejdspræstation er således tilfredsstillende.

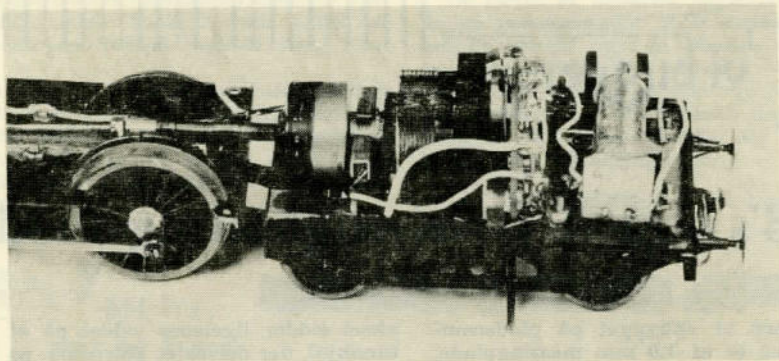
For at give maskinen tilstrækkelig stor adhæsionsvægt, er der i rammen på fyrboksens plads fastskruet en blyklods på 25×21×40 mm med en vægt af 220 gr. Cylindrene er loddet sammen af messing og hvidblikplade. Endebundene er drejede messingringe, ligeledes på loddet. Barriereplade, hjulskærne og pufferplader er også hvidblik, samlet ved lodning. Driv- og kobbeltappe er drejet af stål, og de forskellige driv-, kobbel- og gliderstænger er ligeledes af stål. Et godt tips ved fremstilling af disse småting er at bore de nødvendige huller deri før den endelige formgivning og afpudsning. Pufferne er naturligvis kurvepuffer. Kurven er lavet af messingrør med 2,0 mm hul, der er slidset på og vejnet ud inden afskæringen. Forreste træktoj er forsynet med rigtig kobling, medens krogen i tenderen af praktiske grunde har en almindelig treleddet koblingskæde. På såvel maskine som tender er monteret strømaftagere på plexiglasplader. Kedlen er et messingrør. Kedelbåndene er folioplade, der er loddet fast i kanterne af et dertil boret hul i kedlens underside. Skorsten, dom, sikkerhedsventiler og fødevandsventiler er ligeledes drejet af messing. Førehusets forplade er af 0,7 mm messingplade, hvor vinduesrammerne er loddet på, inden udsavningen har fun-

DER MODELEISENBAHNER

Over 30 sider stof for den omhyggelige og teknisk interesserede modelbygger.

Enkeltheft kr. 1,75.

Årsabonnement kr. 21,00 (12 nr.)

det sted. Sidevæggene er hvidblik, der er boret ud for gelænderholdere inden samlingen. Efter sammenlodningen er påloddet forstærkninger og gelændere. Indvendig i førerhuset er monteret hjulskærme med sæder til personalet. I førerhuset er på kedlen anbragt »vandsandsglas«, »manometer« og »regulator«.

I kedlen er anbragt en blyklods ligesom i fyrboksen. Udvendig på kedlen er monteret gelændere. Røgkammerdøren er forsynet med attraphængsler og -håndhjul. På forreste barriereplade, kedelfront og på tenderen er anbragt lygtekroge, hvorpå der kan sættes lygter, dog uden lys. Lygterne er loddet sammen af 6 dele og efter at være malet hvide indvendig forsynet med glas og celluloid. For at gøre trucken så tung som mulig er dens sider monteret på en massiv messingklods.

Maskinen har fået den traditionelle omgang maling, nemlig grundig rensning med benzol, en gang strygning med Zinkkromat-Primer og to gange strygning med sort lak. Ramme, cylindre, kedel, førerhustag, førerhus indvendig samt tenderramme med halvmat, førerhus udvendig og tendersider og ende med blank lak. Skorstenen er naturligtvis rød-hvid. Fløjte og lygteforkant står i blank messing, fødevandsrør i blank kobber. Førerhus, kanter på barriereplade og tendersider er stafferet med rødt, et vanskeligt arbejde, men et smukt syn, når det er lykkedes tilfredsstillende. Numre og litra er transfers.

Maskinens vægte er 895 gr. Truck 75 gr og tender 400 gr, totalvægte 1370 gr.

P. E. J.

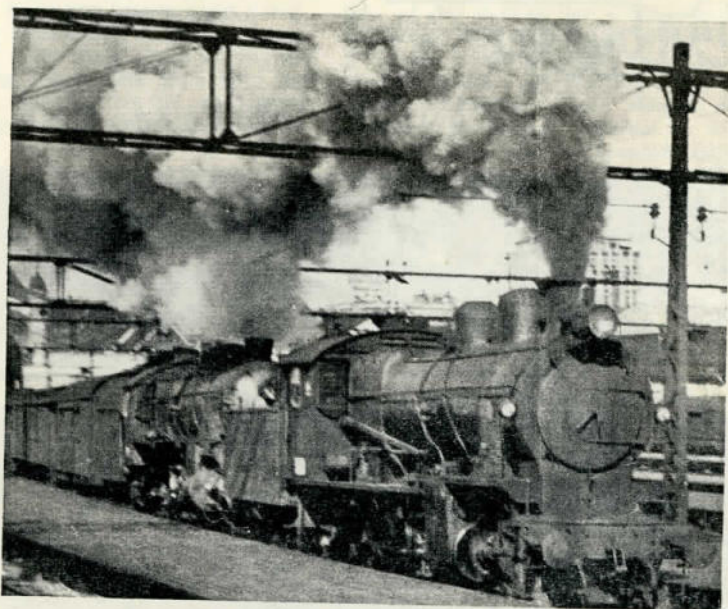
Litteraturnyt

Peter Allen: ON THE OLD LINES. 188 s., 160 fotos., indb. kr. 30,-.

Kort før jul fik jeg af forfatteren tilsendt denne dejlige bog med 188 sider, hvoraf halvdelen er billedsider. Hr. Allen har som direktør for et stort Londonfirma rejst meget og altid været rede med sit kamera. Han har i bogen samlet udpluk fra det meste af verden og skildrer både nyt og gammelt, men lægger ikke skjul på, at det er damplokomotiver, der interesserer ham mest. Det er en lærerig og hyggelig bog, skrevet i en personlig stil og ordnet, så den faktisk kan bruges som opslagsbog. Billeder og tekst er meget overskueligt grupperet i lande og kontinenter og således, at alle højresider fyldes ud af to billeder, der refererer til teksten på modstående venstreside. Hvert lands jernbanesystemer får en kort omtale med kritik, og forfatteren har derudover evnet at fremdrage træk, der karakteriserer de enkelte baner. Fotomaterialet er glimrende, og man er hele tiden klar over, at man er på farten. Ingen steder møder man disse kedelige overretoucherede fabriksbilleder og man mærker hvorledes bogen er gennemsynret af ægte jernbanestemming.

ON THE OLD LINES vil herhjemme koste kr. 30, men jeg synes, den er det værd og vil på det varmeste anbefale den til alle, der har lyst til at vide, hvad

On the Old Lines

BERGEN TRAIN LEAVING OSLO

der er uden for vore egne grænser. Bogen omhandler baner i det kontinentale Europa (Finland og enkelte østbloklande), Irland, Det nære Østen, Nord- og Sydamerika, Australien og en del af det fjerne Østen.

OBJ.

HOBBY-BOKEN 1958 — redigeret af Lennart Sundström (Wennerbergs Förlag, Stockholm — Distribution for Danmark: Modelbane-nyt). 112 s., kart. d. kr. 7,00, indb. d. kr. 10,00.

Hobby-Boken 1958 er en slags jubilæumsudgave, idet det er 15. årgang af denne populære svenske bog. Den omfatter, modelbaner, -fly, -racerbiler, -skibe, motorer, plastikmodeller og et specielt læseværdigt afsnit om fotograferingens grundprincipper og finesser specielt med henblik på fotografering af modeller. Iøvrigt optager det stof, som omhandler modelbaner, langt den største del af bogen, nemlig en tredie-

del, hvilket vel især har interesse for MB-nyt's læsere. Der omtales SJ's store rullende modelbane, det første anlæg, sporplaner, aktuelle lok og vogne af forskellige fabrikater, modelhuse, Märklin's historie og til slut ALWEG-banen. Naturligvis er det på ingen måde en udtømmende bog om modelbaner, men det er jo også en **årbog**, og selv bogens øvrige afsnit vil givet mange af vore læsere fordybe sig i, hvis de først har fået bogen.

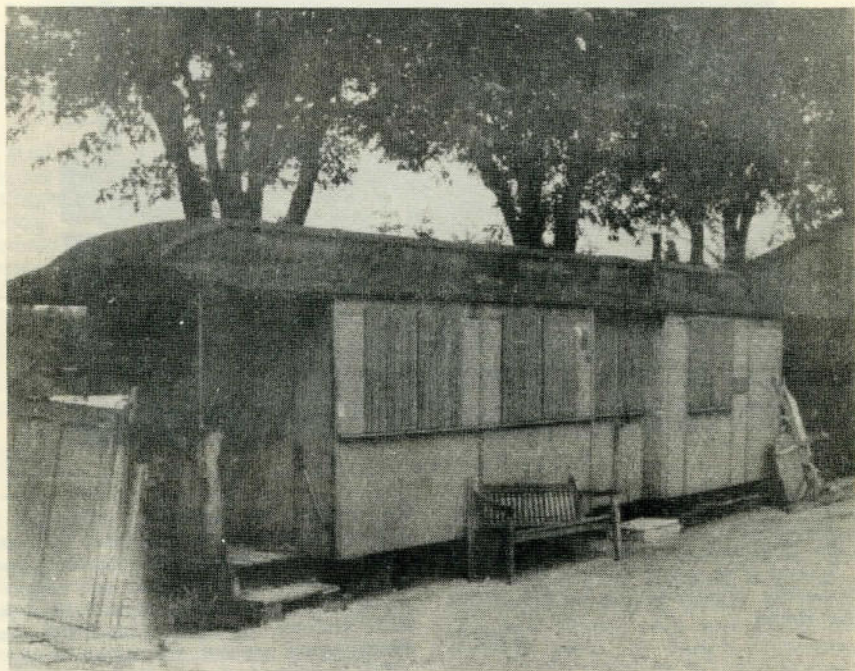
Paul O. Hansen: JERNBANE-ANLÆG for modelbyggere.

I fortsættelse af vor anmeldelse af denne bog i forrige nummer skal det oplyses, at der til efteråret fremkommer endnu en bog i serien af Haases hobbybøger. Den vil omhandle bygning af lokomotiver og vogne, der som nævnt i anmeldelsen forrige gang ikke var medtaget i ovenstående bog. — På givne foranledning skal vi samtidig meddele vore læsere, at bogen indtil videre kun kan købes gennem boghandelen.

MÅNEDENS MIDTERSIDETEGNING

T vi bygger

En gammel vognkasse: KSB Dc75

En sommerdag i 1952 fandt jeg under en »snusetur» på Buddinge station resterne af en grønmalet vognkasse. På afstand så den ikke særlig spændende ud, men kassen havde en højst interessant bagside. Før at komme hen til den, måtte jeg dels ned i en grøft og dels lette på en del ragelse i vognen. Det viste sig at være en af København-Slangerup Banens gamle vognkasser. Dens indre var helt proppet til, så det var umuligt at danne sig et indtryk af vognens oprindelige indretning, men jeg går ud fra, at det er en tidligere postvogn, og bl. a. litereringen kunne tyde herpå. Det, der var tilbage af vognen,

måte jeg op, tog et billede og »syltede« notaterne.

Da jeg i efteråret 1957 søgte emner til bygning af privatbanepersonvogne, gravede jeg de snart gamle notater frem. Billedet viste sig at være elendigt. Det havde kun været muligt at fotografere fra een side, og foruden at billedet var underbelyst, var der kommet falsk lys til filmen. (Herefter tager jeg altid flere billeder, samt medbringer belysningsmåler!). Jeg tog ud for at tage nye billeder, men ak, — vognen var væk! I stedet var en dæmning under bygning, og den var ikke til megen nytte. Det er muligt, at vognen er stil-

let op et andet sted, men mest sandsynligt er det, at den er hugget op. Eller har De, kære læser, set noget til den?

Jeg har alligevel fået lavet en tegning, og da flere var interesseret i den, bringes den som denne måneds midterside-tegning. Jeg har tegnet vognen dels som jeg fandt den, dels som jeg tænker mig, den har set ud. I plantegningen har jeg ikke kunnet indføre skillevægge og inventar. Jeg tror vognen har været en kombineret post- og personvogn, ligesom den DSB DMP-vogn, vi bragte tegning af i januar 1957. Jeg har ved en punkteret dobbeltlinie vist, hvor skillevæggen muligvis har siddet. »Altangangen« skulle da gøre det muligt for konduktøren at passere postrummet uden gene for postmanden, ligesom postrummet kunne aflåses uden at adgangen mellem vognene hindredes. — Når jeg bygger vognen, vil jeg lade den indrette på denne måde, men hvis De gør ligeså, må De være klar over, at det fra min side er gætterier. Noget tyder på, at de fire låger ikke har været helt ens; men da jeg ikke har kunnet efterspore dette, har jeg lavet dem, som jeg fandt naturligt. Jeg har skullet til KSB's andre personvogne samt til DSB's CUP-vogne (de tidligere SFJ-vogne), der har en del tilfælles med denne type.

Hvis De synes om vognen, men har De uvilje mod at bygge noget, De ikke er 100 pct. sikker på, kan De lade vognkassen figurere som mandskabs- eller materialeskur på Deres stationsterrain.

De kan se, at det kan være ganske nyttigt at skitsere en interessant vogn op, selv om man ikke står for at skulle bygge den. Jeg for min part har lært, at man altid skal tage mislykkede billeder om med det samme, så man ikke risikerer, at emnet er væk, når man kommer anden gang.

OBJ.

LÆSERNE SKRIVER -

Fra MOROP i Danmark har vi modtaget:

Må det være mig tilladt i min egen-
skab af efterfølger for ingeniør Stef-
fensen som repræsentant for Danmark

i MOROP's tekniske udvalg at fremkomme med et foreløbigt svar til de af hr. Jørgen Stürup i januar-nummeret fremsatte bemærkninger vedrørende de nylig vedtagne NEM-blade. — Jeg håber, at der senere her i Modelbane-nyt vil blive lejlighed til at offentliggøre, hvad der endnu ikke har været bragt af standardblade og samtidig knytte en smule forklaring dertil, således at alle modelbyggere kan komme til klarhed over, hvorfor man er kommet til de resultater, som giver sig udtryk i de vedtagne normer.

Indledningsvis vil jeg takke hr. Stürup for hans indlæg og gøre opmærksom på, at det er første gang, at MOROP's danske repræsentanter erfarer om en modelbyggers standpunkt — trods flere opfordringer her i bladet i forbindelse med oplysninger om arbejdets standpunkt. — Og nu er det altså for sent, for de standardblade, der omhandler hr. Stürup mest, er vedtaget i Paris i august f. å. Men jeg skal prøve at dække principperne i et arbejde som dette op i store træk.

Et standardiseringsarbejde går naturligvis først og fremmest ud på at skabe ensartethed, men en ensartethed, der kan tiltrædes af alle de implicerede parter. Det vil i det foreliggende tilfælde sige, at man bl. a. skulle forsøge at samarbejde de gamle engelske og amerikanske modelstandards med de mål, forskellige industrier hidtil havde anvendt. Dette var den ene modelmæssige side af sagen, den anden var at komme forbilledet så nær som muligt. At denne opgave med sine mange ubekendte kunne løses på andre måder end den nu foreliggende, vil jeg ikke bestride, men når en forsamling, der tæller såvel erfarne modelfolk som industrirepræsentanter når et resultat, er det givet, at man har nået en brugbar normsamling, sandsynligvis den bedste, der under de givne omstændigheder var til at opnå.

De resultater, en modelbygger ved egne forsøg er kommet frem til, og som tilsyneladende harmonerer med de nye standards, har jeg endnu ikke haft tid til at studere, men efter hr. Stürups angivelse er forsøgene udført med et hvor sporrillen (det drejer sig om HO) er 1,5 mm, og hvor trangsskinnerne »derfor ikke påvirker skalahjul«. Det skal de heller ikke under disse omstændigheder, men så er forudsætningerne for

at kritisere normerne jo heller ikke til stede. Det mest elementære krav, man må stille til normer, er dog, at der er det nødvendige sammenspil mellem hjul og spor.

Jeg håber som sagt at kunne uddybe dette interessante emne ved en senere lejlighed og hører gerne om andre læsere har bemærkninger at gøre i samme anledning.

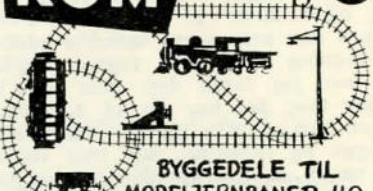
P. E. Harby.

MÅNEDENS SPORPLAN

Som supplement til hr. O. W. Laur-sen's artikel i MB-nyt nr. 6/57 bringes her en skitse af Lovisabanens station i Lathi (Finland), som den tog sig ud, da jeg besøgte den i september måned sidste år. Stationen er næsten uden trafik, idet den væsentligste godstrafik føres uden om og al personbefordring som nævnt i artiklen er ophørt.

Den enkle plan kan give idéer til dem, der står for at planlægge en station. Billeder og tegning skulle være til-

ROMS katalog 1

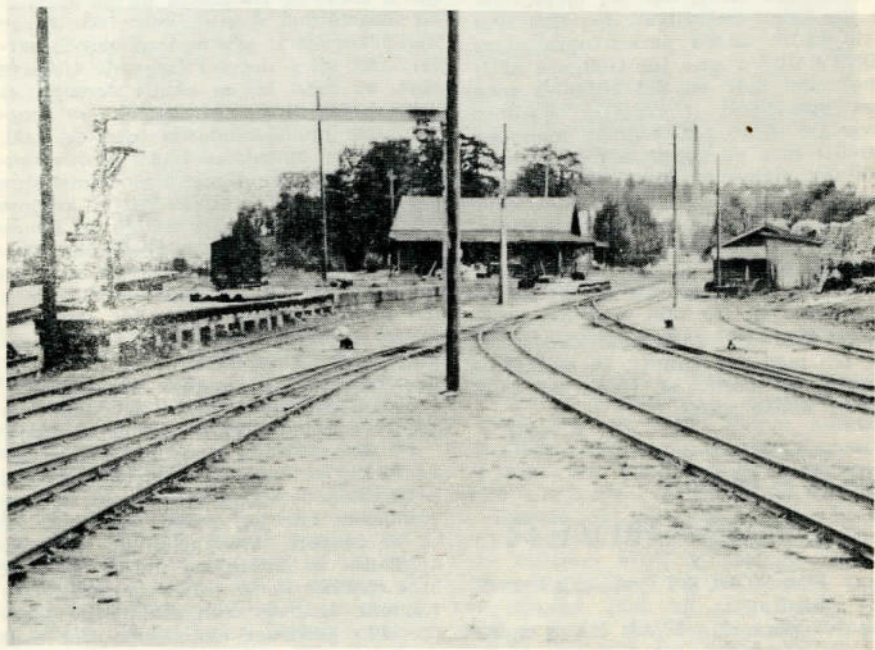

**BYGGEDELE TIL
MODELJERNBANER HO**

Kataloget indeholder i hundredvis af byggedele for elektriske tog. Tilhører af enhver art, dekorationsmaterialer, værktøj, el-artikler m.m. 74 sider. 775 illustrat. Kr. 3.50.

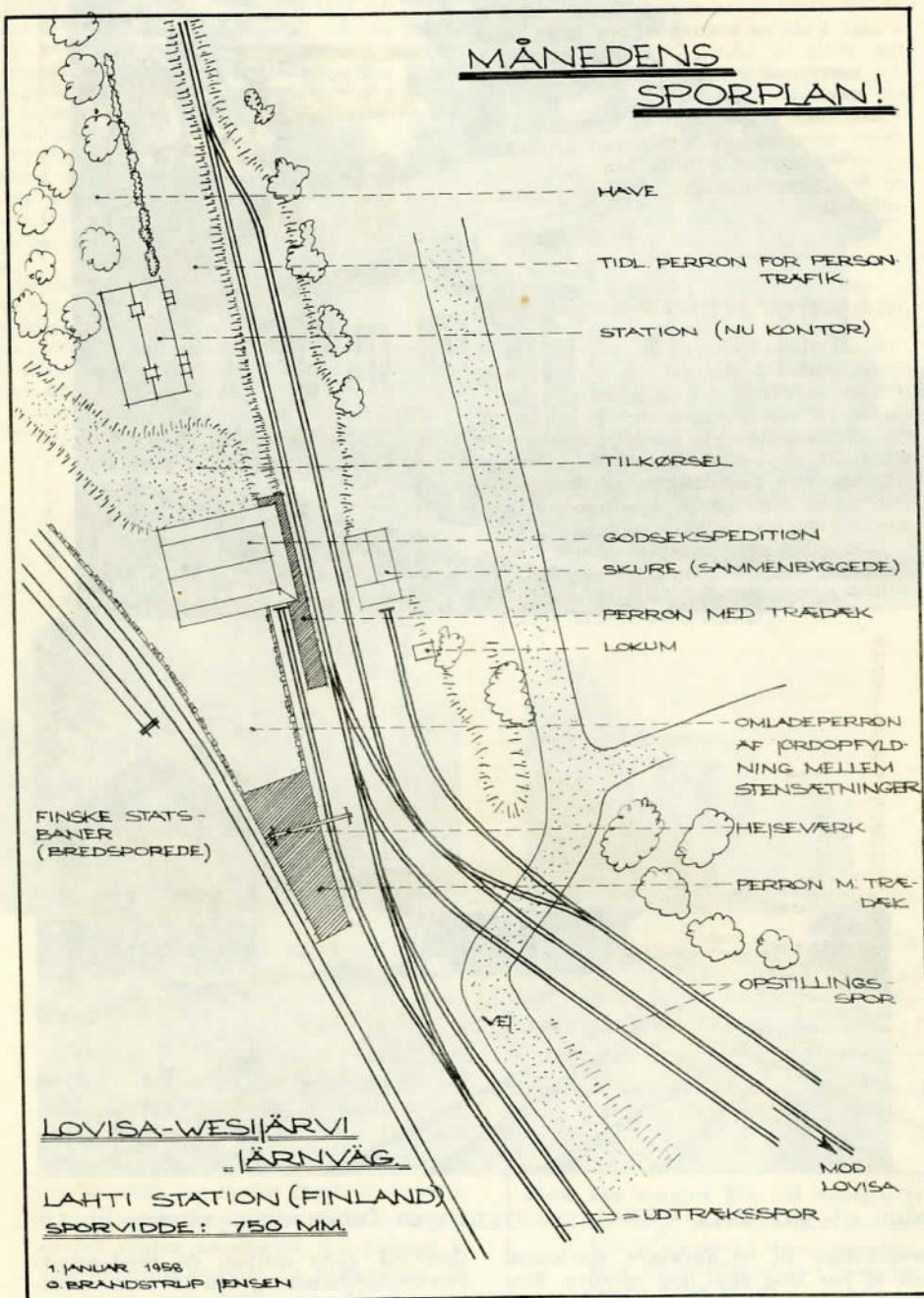
Beløbet kan indsendes i frimærker eller indbetales paa giro 2026 (+ 20 øre i porto).

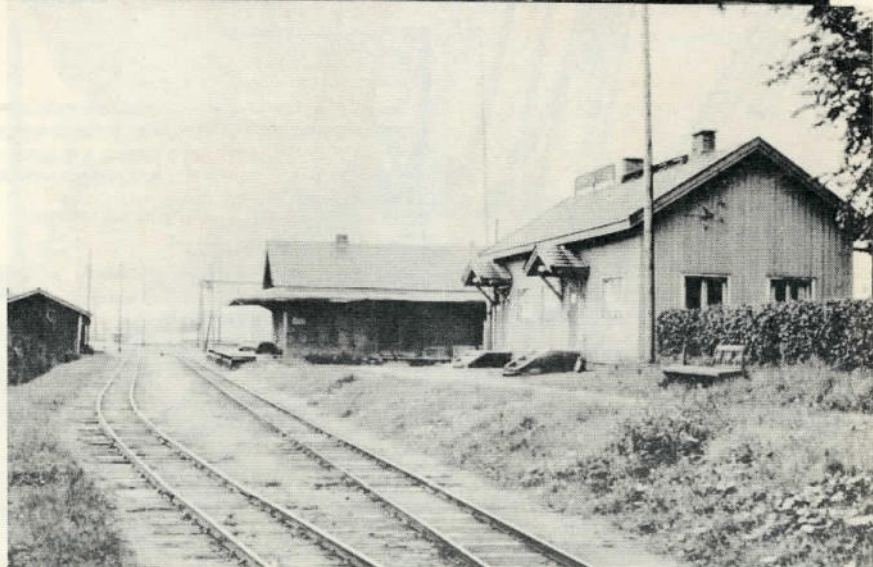
Rom & Co. Axeltorv 1
C. 8625 - København V.

Stationen set mod Lahti - tilvenstre omladeperronen.

MÅNEDENS SPORPLAN!

Endnu et par kik. - Stationsbygningen fungerer også som kontor.

strækkelige til at forklare stationen, men et par ting skal dog nævnes. Stationen er en endestation og omladesta-

tion for gods mellem de bredsporede finske statsbaner og den 750 mm »smalle« privatbane.

OBJ.

NYT FRA NÆR & FJERN (fortsat fra side 20)

hvad det indvendige udstyr angik, når der skulle bygges en vogntype, der var ny her i landet, selvom lignende vogne var bygget i udlandet.

Vognene er udstyret med 56 siddepladser og med store "panorama"vinduer, der kun brydes af ganske smalle stolper. Der er derfor yderst gode udsigtsforhold fra alle siddepladser, og da skillevæggen mellem rygere og ikke-rygere er omtrent helt af glas, spærrer denne skillevæg ikke for udsigten.

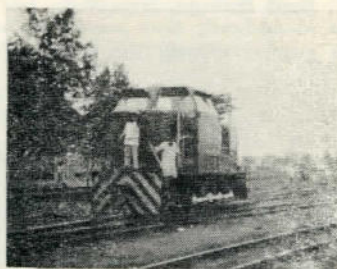
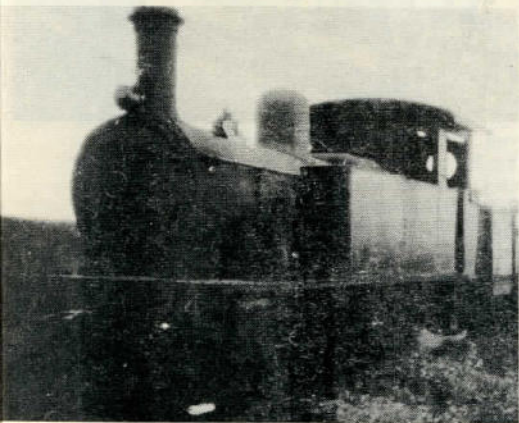
Så store vinduer og så gode udsigtsforhold, som der findes i AL-vognene, ser man sjældent i jernbanevogne, og det har ikke været helt let at finde frem til den rette konstruktion. Som vinduerne nu er udført, har den øverste bevægelige del af vinduet en let og sikkert styret gang, medens vinduet som helhed er af solid og robust konstruktion. Gummitætningen om vinduet samt dobbeltglassene i det nederste vinduesfelt beskytter mod træk og kulde.

Som det var forventet, kunne de indstillelige sofaer fremstilles i hensigtsmæssig udførelse her i landet. Ryglænene frigøres til indstilling i den ønskede stilling ved tryk på en knap i armlanet, og sofaerne kan ved et tryk på en pedal, der er anbragt ved gulvet ud mod midtergangen, rykkes et stykke ud fra væggen og derpå svinges rundt og trykkes tilbage på plads. Medens selve denne drejning foretages, må også de tilstødende sofaer have ryglænene slået op i den øverste stilling, for at den sofa, der drejes, kan gå fri af dem.

Til stolene hører indstillelige fodhvilere. Disse kan man med sin fod indstille i flere forskellige højder.

EN LÆSER I AFRIKA

Hr. Poul Jørss (Kbh.) sender os et indtryk fra et besøg i LAGOS i Nigeria, da han besøgte Afrika for tre måneder siden. Den her anvendte trækraft er bygget i Birmingham og udstyret med centralkobling.

Nigeria Railways nr.24 - og det moderne lok nr.8.

Togledelse pr. radio

Deutsche Bundesbahn har på strækningen Malsfeld-Treysa, der er ca. 40 km lang og ligger i nærheden af Fulda, forsøgt i gang med togledelelse pr. radio. De modtagne signaler gentages pr. radio i togenes førerrum, og togene repeterer automatisk de modtagne signaler. Yderligere signalerer togene automatisk ved passage af visse bestemte punkter på strækningen deres position til toglederen, idet tignum-

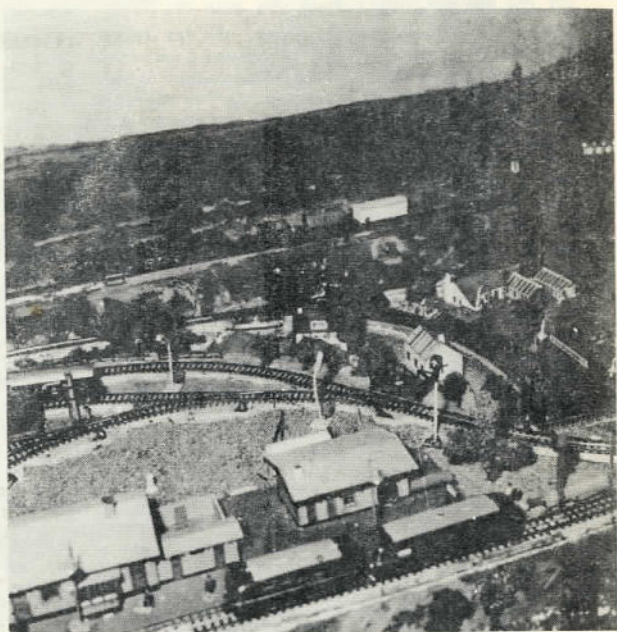
meret tændes på en særlig kontroltavle i kommandoposten. (Vingehjulet).

Har De enkelte numre i 1. årgang af *Miniaturbahnen*, så giver vi Dem en høj pris herfor.

Red. af MB-nyt.

Har De noget De vil sælge?

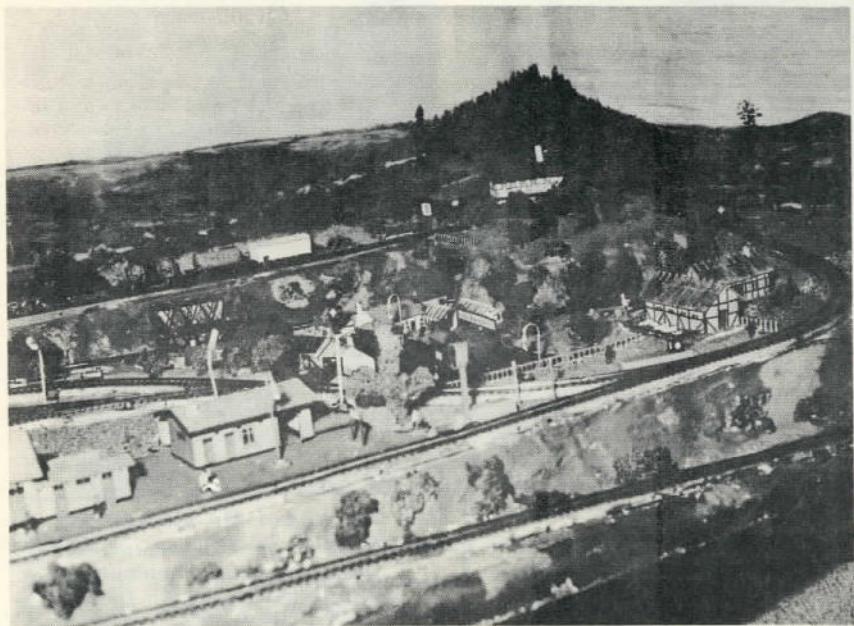
Så benyt vore rubrikannoncer
Det er jo netop de mennesker,
som De ønsker at få i tale, der
læser dette blad.

Til MODELBANE-nyt!

Jeg sender vedlagt et par fotos af mit anlæg for at vise, hvordan man ved en god baggrund kan få anlægget til at virke større. Alle husene er selvbyggede og hele anlægget måler 185×110 cm.

Bent Hansen, Haslev.

FORHANDLERE AF HOBBYARTIKLER OG LEGETØJ!

Vore stadige udsendelser af udenlandske og danske prislister og kataloger holder Dem løbende underrettet om verdensmarkedets nyheder. Et stort lager af vareprøver og artikler, som vi lader udgå realiseres med helt op til 50 % rabat.

SKANDINAVISK HOBBY INDUSTRI - ARHUS

GÖTEBORG SPORVÄGER

II, del

Förutom den elektriska bromsen äro vagnarna utrustade med skenbromsar och mekanisk broms. Denna senare är utförd som en fjäderbroms med hydraulisk överföring till bromstrummorna. Bromskraften kan på elektrisk väg med bromspedalen ställas in på tre olika värden.

I det följande redogöres för ett antal olika bromskombinationer och vid vilka tillfällen de inträffa.

Normal driftsbroms

Vagnen bromsar elektriskt. När hastigheten gått ned så långt att beordrad bromsström ej kan upprätthållas, går mekaniska bromsen till med ungefär motsvarande kraft. Vid slirning kopplar automatiken tillbaka tills hjulen återigen rullar, varefter återuppkoppling sker.

Lätt broms i fart

Lätt broms i fart innebär en omedelbart verkande reducerad mekanisk broms. Utlösning sker genom att trycka med en knapp på manöverbordet med beteckningen »lätt broms i fart«. Manövern påverkar ej motorgrupperingen

eller uppkopplingsläget. Förutom den normala användningen som driftsbroms är det tänkt att föraren skall utnyttja detta bromsläga om hjulen börja »spinna« vid slirig fart.

Nödbroms

Denna erhålles

- a) om man drager i nödbromshändtaget,
- b) om man, under gång, öppnar en ov dörrarna,
- c) när ett multipelkopplat tågsätt av någon anledning går i sär.

Vid nödbromsning får man dels mekanisk broms, dels skenbroms, och dels stoppsignal hos föraren.

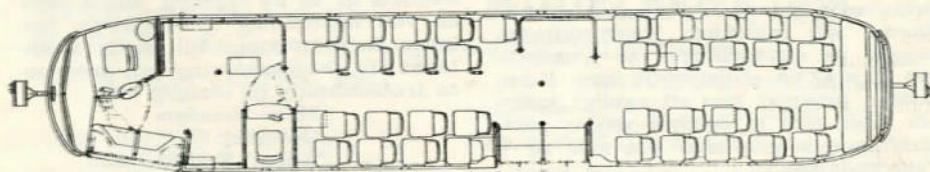
Kollisionsbroms

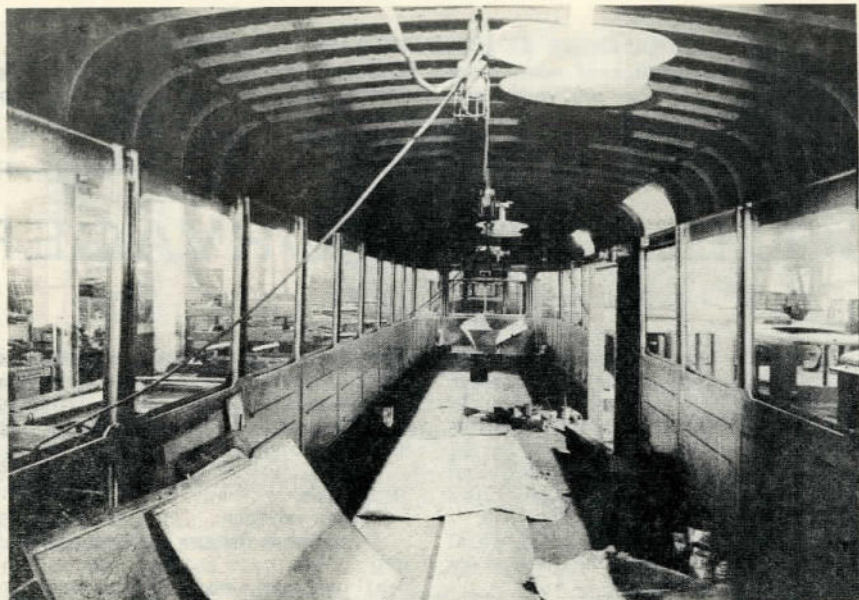
erhålles då föraren trampar med bromspedalen förbi markeringen. Man får full elektrisk broms, full mekanisk broms, skenbroms, sandning och signal.

Panikbroms

Denna erhålles om föraren trampar körpedalen i desse nedre extremitläge. Samma bromsfunktioner som i föregående fall.

Längst till vänster syns de båda påstigningsdörrarna. Mellan förareplatsen och konduktören blir det ett uppsamlingsutrymme, passageraren fortsätter därefter förbi konduktören och i vagnens mitt, vid utgångsdörrarna, finns det en större plattform.

Dödmansbroms

Denna inträffar om föraren samtidigt släpper upp bägge pedalerna. En på nanöverbråden befintlig tryckknapp, den s. k. dödmansknappen, gör det dock möjligt för föraren, att släppa bägge pedalerna utan bromsverkan som följd. Dödmansbroms innebär begränsad mekanisk och elektrisk broms samt signal.

Slutligen bör kanske några ord om »elektronhjärnan« sägas, som figurerat i pressen i samband med våra nya vagnar. Tidigare i denna artikel talades om en »reläcentral«, som ombesörjde upp- och nedkoppling med konstant ström: I princip är elektronhjärnan samma sak med den skillnaden, att reläerna som saknar rörliga kontakter och, ej äro elektromagnetiska utan elektroniska. Man har på detta sätt fått fram en instumentering, som om den gjutes in i konstharts bliver fullkomligt skak-, damm- och fuktsäker. Konstruktionen bygger på användningen av transistorer, d. v. s. en strömventil, som i huvudsak fungerar som ett vanligt radio-rör, men som ej behöver någon glödström och som arbetar bra med 24 V "anodspänning."

Transistorn är en relativt ny kom-

ponent. Den kom till omkring år 1950 och anses som en av de största upfinningarna inom elektroniken. Den har slagit igenom mycket hastigt och redan för flera år sedan ha elektroniska servoinstrumenteringar med transistorer funnits att köpa i USA.

De två transistorrustningar, som byggts på Chalmers teletekniska inst. och som nu provas vid GS, får därför ej anses som något originellt experiment många år före sin tid. Tvärtom kan man med hensyn till driftförhållandena på en spårvagn och de hastigt fallande priserna på transistorerna påstå, att den lösning, som här presenterats, är tekniskt och ekonomiskt riktigt.

När kunna vi då vänta att få se de nya vagnarna på stadens gator? Leverantören färdigställer i förste omgången fem vagnar, vilka vi beräkna att ha här vid årsskiftet 1957—58. Som vanligt vid leverans av en ny vagn typ, måste först en viss instrimning av vagnarna ske, innan de överlämnas till trafikavdelingen för övningskörning och sedermera trafikkörning på lämplig linje.

Hans Josefson

Göteborg

Källa: Trafikblinken
Tidskr. för Göteborgs
Spårvägar

RAIL

NEWS

This column is open to all readers from all countries to get in touch with each other. Just send us your name and address, your gauge and mention the language in which you want to correspond.

Summary in English

Murtalbahn - An small narrow gauge railway situated in beautiful surroundings.

News from home and abroad - New Danish 1st class passenger coach - traction in Nigeria.

LITRA A - 3rd part of the description of building a class "A" steam engine in gauge 0 (Electro-power).

LITTERATURNYT - News books: On the Old Lines (by Peter Allen) - a fine book on railways from all over the world. Hobbyboken 1958 - a Swedish yearbook on hobbies.

VI BYGGER en gammel vognkasse KSB Dc 75. We are building an old private railway post van.

LÆSERNE SKRIVER - A reply to a reader re the work of MOROP.

MÅNEDENS SPORPLAN - Layout of

the month. A plan of the station LAHTI in Finland.

Göteborg Sporväger - Part 2 of an article of the Gothenburg Tramway (Sweden).

klubmeddelelser(forts.fra IV)

SLAGELSE MODELJERNBANEKLUB

Anlæg i "0" på Slagelse bane-gård.

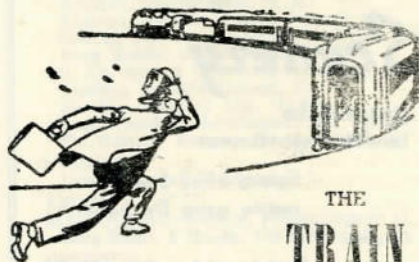
Byggeaften: tirsdag.

Formand: P. E. Jensen, "Lundehus", Valbyvej, Slagelse, tlf.2789

Kasserer: Preben Madsen, Herluf Trollesvej 25, Slagelse.

Næstformand: H.H. Larsen, Herluf Trollesvej 2B, tlf.2180.

DON'T YOU MISS ...

THE

TRAIN

SUBSCRIBE NOW

TO THE

MODELBANE - nyt

Subscriptionrates:

1 year - dkr.23,00 or 24shilling or U.S.\$3,50. Send order directly or to our agent in your country. List on the last sheet of the magazine.

Rubrikannoncer (20 øre pr. ord).

12 fotos af danske lokomotiver i postkortformat og forsynet med tekniske data på dansk, engelsk og fransk. Sendes portofrit mod forud indbetaling af kr. 2,50 til: B. Merkel Palsdorf, Kongevejen 128, Virum.

Pioner-Expres sælges. Bøje Dueholt, Kærup pr. Ringsted.

EN ANNONCE SOM DENNE
får De mod 2,00 i frimærker.

Københavns Märklinklub HO, Dalgas Boulevard, ÆGir 2752, efter kl. 18. — Et medlem kan optages.

Har De noget De vil sælge?

Så benyt vore rubrikannoncer
Det er jo netop *de* mennesker,
som De ønsker at få i tale, der
læser dette blad.

Scenery

Det danske
landskabsortiment

Spørg efter Scenery
næste gang De køber.

En gros:

Blmborg, Møllealle 16, Valby
Palsdorf, postbox 184, K.

— Det elegante skinnemateriale, skala HO med massive messingskinner, bøjeligt til enhver kurve. Det helt rigtige skinnemateriale til modelbanen, pr. m. kr. 5,35 incl. statsafgift.

Løsdelt til sporskifter, lette at montere — kr. 11,70.

Bøjelig korkballast, passende til de flexible skinner. Nemt at montere — nedsætter kørestøjen til et minimum. pris pr. sæt (til 1 m) kr. 1,25

En gros: **JO-TO FLEX,**
Grønnevej 270, Virum

Nyhed

Paul O. Hansen

Nyhed

JERNBANEANLÆG FOR MODELBYGGERE

Forord af Poul E. Clausen

Så kom den længe savnede håndbog for alle modelbanebyggere!
Giver anvisning på bygning af både mindre og større anlæg efter HO-skalaen. Alt om sporlægning, el-system, signaler m. m. Rigt illustreret med instruktive tegninger og diagrammer. Eneste bog med DSB-signaletegning — samt DSB-signaler i firefarve plancher. Kr. 12,75.

Se bogen hos Deres boghandler

HAASES HOBBYBØGER - LAV DET SELV

EN GAVE

der altid er velkommen, når den består af

ET ÅRSABONNEMENT PÅ MODELBANE-NYT

kr. 21,00 pr. år. Har modtageren i forvejen abonnement, noterer vi istedet indbetalingen som fornyelse.

MODELBANE-nyt

Kongevejen 128, Virum
Postkonto 35056

VED DE -

... hvor mange byggetips og tegninger, artikler og beskrivelser, der er at finde i de tidligere numre af MODELBANE-nyt?

Dem kan De slet ikke undvære

Skriv efter de numre eller årgange, De mangler.

Obs! På grund af de mange ordrer på ældre numre har vi ladet genoptrykke manglende numre i 1., 2. og 3. årgang, men alligevel svinder lageret hurtigt, så send Deres ordre nu:

1. årg. 1952 (4 numre) kr. 3,50
2. årg. 1953 (12 numre) kr. 12,00
3. årg. 1954 (12 numre) kr. 17,00
4. årg. 1955 (12 numre) kr. 18,00
5. årg. 1956 (12 numre) kr. 19,75
6. årg. 1957 (12 numre) kr. 21,00

De sparer efterkravsgebyret ved forud indsendelse af beløbet på giro 35056

Levering af enkelte numre sker kun mod forudbetaling (+ porto). - Prøve-numre leveres ikke.

For nye læsere . . .

PROPAGANDAPAKKER

5 forskellige numre af MODELBANE-nyt (før 1956) - kun **4 kr.** portofrit. Vælg selv pakke A, B, C eller D. Hver pakkes indhold er helt forskellig fra de andre.

- Og et årsabonnement koster **21 kr.** Brug det som gave.

MODELBANE - nyt

Kongevejen 128, Virum

Postkonto 35056

Tidsskrift for jernbaner i alle sporvidder

Udgiver og ansvarshavende redaktør: B. Palsdorf.
REDAKTION: Broomvej 28, Herlev.
I redaktionen: Ole Brandstrup Jensen.
Modelbane-nyt går ud fra, at tilsendt materiale som breve, nyheder og beskrivelser af eget anlæg gratis stilles til bladets rådighed i vor fælles hobby's interesse.

EKSPEDITION: Modelbane-nyt,
Kongevejen 128, Virum.
Telefonisk henvendelse:
Kun mandag, onsdag og fredag kl. 9-12 på
★ 94 48 68.
Eftertryk kun tilladt med tydelig kildeangivelse.
Bladet udkommer med 12 numre om året.
Arsabonnement 21 kr., udland 23 kr. Abonnement kan også tegnes direkte fra Kongevejen 128, Virum. Benyt postkonto 350 56 ved indbetalingen.

—o—
Bladet forhandles af blad- og jernbanekiosker samt:

KØBENHAVN:
Københavns Telefonkiosker samt
Bauch, Åboulevarden 40, N.
Valby Hobbyforretning, Mølleallé 16, Valby.
Hobby-Centralen, Møntergade 10, K.
Hobby-Hjørnet, Fredensgade 11, N.
Hobby-Kældereren, Nansensgade 74, K.
Kiosken, Østerport Station, Ø.
Model & Hobby, Løvstræde 2, K.
Hovedbanegårdens Bladkiosk.
Kiosken, Classensgade 18, Ø.
Kiosken, Nygade Teatret, Nygade, K.
Ordrup Trævare & Legetøj, Ordrupvej 109, Charl.
Nora Hobby, Griffenfeldtsgade 3, N.
C. Th. Rom & Co.s Eftl., Axelborg, Axeltorv, V.
Kiosken, Yorck's Passage, K.
Kiosken, Rybjerg Allé, Herlev.
Legetøjsæsken, Jernbaneallé 92, Vanløse.
Fa. Gottlieb Hansen, Ny Østergade, K.

LYNGBY:
Irgens Legetøj, Jernbanevej 1.

ÅRHUS:
Århus Hobbyforretning, Frederiksgade 17.
Berg Radio & Hobby, Guldsmædgade 40.

ODENSE:
Odense Hobbyforretning, Vestergade 89.

RØNNE:
Lille Torvs Lædervare- og Legetøjsforretning.

—o—
ENGLAND:
Robert Spark (»European Railways«),
15, St. Stephen's House, Westminster,
London, S.W. 1.

FINLAND:
U-B Hagelin, Prästgårdsväg 5 A 12, Høplaks.

FRANKRIG:
Editions Loco-Revue, Le Sablen, Auray Morbihan.

ITALIEN:
»Ho-Rivarossie, Como.

NORGE:
Narvesens Kioskkompani, Postbox 125, Oslo.

SVERIGE:
Model-Craft, Skolgatan 5, Malmö.
Wettergren & Kerbers Bokhandel AB,
Vasagatan 22, Göteborg C.

23,8
20,5
2,9

Kender De Reitzels modelbanebøger, 1-6?

1-4 er skrevet Svend Pedersen og har titlerne:

- På sporet, 3. oplag
- Strømmen sluttes, 2. oplag
- Rullende materiel, 2. oplag
- Landskab og bebyggelse, 2. oplag

5-6 skyldes P. E. Jensen og kaldes:

- Signaler og sikringsanlæg
- Trækkraft.

Det er klart affattede bøger med et væld af instruktive tegninger og fotografiske gengivelser. Uundværlige for enhver, der interesserer sig for modelbane-drift.

Hver bog er på 48 sider - pris for bd. 1, 3, 5 og 6 à kr. 4,75 - bd. 2 og 4 à kr. 4,25.

C. A. REITZELS Forlag Jørgen Sandal, Nørregade 20, København K

MINIATURBAHNEN - det førende tyske modelbanetidsskrift

De snyder Dem selv ved ikke at købe dette absolut fremragende modelbane-blad. Bladet koster kr. 3,75 pr. nummer, men indholdet er absolut kvalitet. Mange læsere ønsker at få de tidligere hefter, men forlaget i Tyskland har ikke mange igen. Vi har fået tilsendt, hvad der endnu er på lager og giver her en opstilling over, hvad der kan leveres (omgående fra lager):

I., II. og III. årgang er fuldstændig udsolgt.

Årg. 1952: 5-7-8-11-12-13-16, årg. 1953: 5-10-12-16, årg. 1954: 3-(5-16 incl.), årg. 1955: 2-3-5-6 og 8-16 incl., årg. 1956: 1-2 og 5-16 incl., årg. 1957: 5 og 7-16 incl.

Vi sender Dem 3 numre efter vort valg for kr. 10,00.

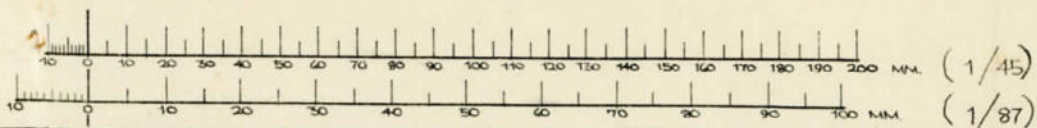
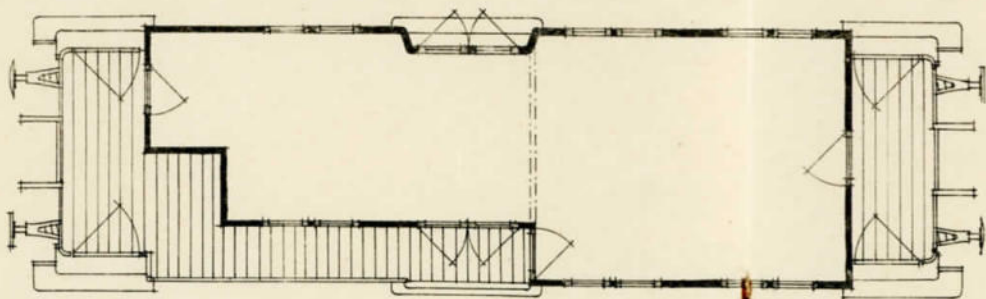
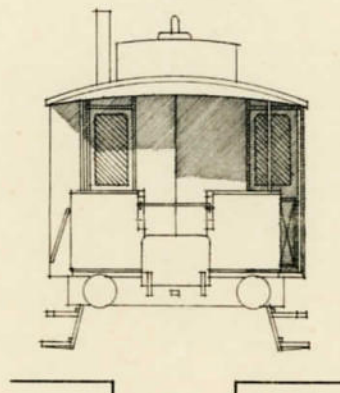
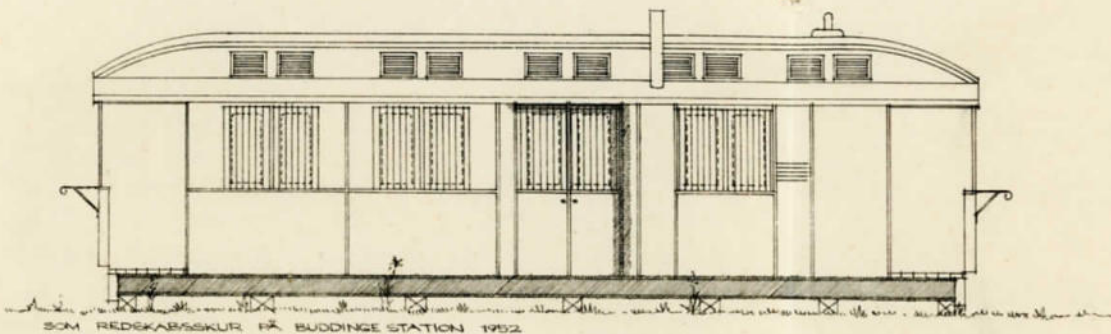
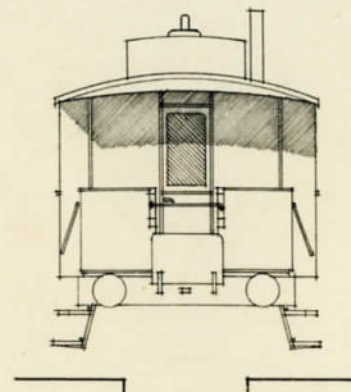
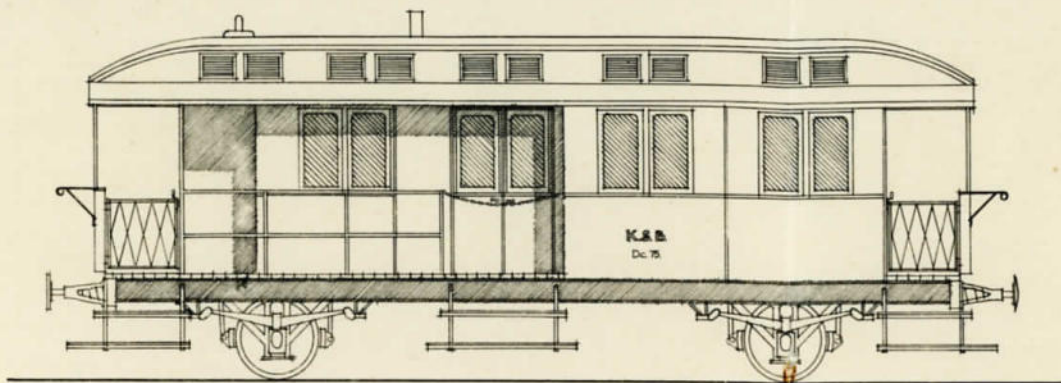
Enkeltnumre iøvrigt kr. 3,75 (+ porto), 1/2 års ab. kr. 30,00, 1 års ab. kr. 60,00.

NYE BØGER

Hobbyboken 1958, 112 s. ill. kart. kr. 7,00 - On the old lines af Peter Allen 186 s. 160 fotos, indb. kr. 30,00 - Endvidere kan anbefales: RMC's amerikanske udklips-bøger med materiale til 20 bygninger i hver bog. Bog nr. 1 for spor 0 og bog nr. 2 og 3 for H0. Pris pr. stk. kr. 8,75 (+ porto).

BENT PALSDORF POSTBOX 184, KØBENHAVN K.
POSTGIRO 53761, TLF. *944868

Bedste telefontid: Mandag, onsdag, fredag 9-12

K.S.B.	2-AKSLET POSTVOGN LITRA Dc. NR 75.	MODELBAANE-NYT	TEGNET: 27. 12. 57.	SKALA: H0
	REKONSTRUKTION EFTER SKITSER AF 1952	FEBRUAR 1958	OLE BRANDSTRUP JENSEN	MÅL: 1/1